

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1244/21-J

Název	Základní škola Velké Meziříčí, Oslavická 1800/20
Sídlo	Oslavická 1800/20, 594 01 Velké Meziříčí
E-mail	zaviska@zs-oslavickavm.cz
IČ	70 282 226
Identifikátor	600 130 347
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Eva Bednářová
Zřizovatel	Město Velké Meziříčí
Místo inspekční činnosti	Oslavická 1800/20, 594 01 Velké Meziříčí
Termín inspekční činnosti	12. 11. 2021 – 18. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti bylo v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Velké Meziříčí, Oslavická 1800/20 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v základní škole, která má nejvyšší povolený počet žáků 550, vzdělávalo v 18 třídách 417 žáků. Počet žáků se v několika posledních školních letech mírně zvyšuje. Školní družina má čtyři oddělení s celkem 120 účastníky zájmového vzdělávání, což je nejvyšší povolený počet.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy ve své práci vychází z koncepce, kterou vypracovala na období od školního roku 2020/2021 a která navazuje na původní koncepci uplatňovanou po nástupu do funkce ve školním roce 2018/2019. Stanovené cíle, které vyváženě postihují všechny základní činnosti organizace, se daří plnit především v materiální oblasti a v oblasti spolupráce s dalšími partnery.

Škola efektivně vyhodnocuje zkušenosti z období distanční výuky. Operativně je upravován obsah učiva, různými formami je organizována pomoc pro žáky, kteří ji potřebují. Vyučující při výuce i při komunikaci s žáky využívají také digitální prostředky. Pokračuje plánovitý proces vybavování školy novými technologiemi. Přijatá opatření měla jednoznačně kladný dopad na účinnost hybridní výuky uplatňované v době inspekční činnosti.

Organizace dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků má plánovitý charakter. Velkou pozornost věnuje vedení školy vzájemnému předávání nově získaných informací. Vytváří prostor pro jejich prezentaci na společných poradách nebo na jednáních předmětových orgánů. Pravidelně jsou pořádány vzdělávací akce přímo ve škole. Na tyto akce jsou zváni i pedagogové z okolních malotřídních škol, čímž jsou mimo jiné vytvářeny i příležitosti pro další formy spolupráce. Začínající i méně zkušené pedagogové mají přiděleny své mentory, předávání zkušeností není omezeno na jeden školní rok a vedení školy jej důsledně sleduje a podporuje. Částečně se tato činnost pozitivně projevila v hospitovaných hodinách. Nedostatkem je velmi nízká účast vychovatelek školní družiny na vzdělávacích akcích.

Vedení školy se komplexně zabývá zkvalitňováním materiálních podmínek výuky. Ve spolupráci se zřizovatelem se mimo jiné daří zlepšovat stav školních budov. Vedle kmenových tříd jsou k dispozici také nově vybavené odborné učebny. Především pro práci s žáky se speciálními potřebami byla vybudována takzvaná zážitková učebna. Slouží pro krátkodobé individuální činnosti asistentek s žáky i pro relaxaci. Nově vybavena byla i žákovská knihovna, v hospitovaných hodinách možnosti tohoto prostředí pedagogové nápaditě využili. Škola má dvě vlastní tělocvičny i školní hřiště se zpevněným povrchem. Vytvořila podmínky pro relaxační pobyt žáků ve venkovním prostředí, tato možnost nebyla v době inspekční činnosti využita. Všechna oddělení školní družiny mají vlastní prostory, zájmové vzdělávání probíhá i v zážitkové učebně a školní knihovně. Učebny a další prostory jsou dobře udržovány, s přispěním vystavených prací žáků působí esteticky podnětně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Důsledkem často zařazované úvodní i průběžné motivace, povzbuzování a dodávání sebedůvěry ve všech hospitovaných hodinách bylo, že se žáci koncentrovali na výuku po celou dobu vyučovací hodiny.

Zejména na prvním stupni přispělo k aktivitě žáků také pestré střídání činností včetně těch, které měly relaxační charakter. V ostatních hodinách převládalo spíše frontální působení s řízeným rozhovorem.

Při zadávání samostatných prací vyučující postupovali s úspěšnou snahou o jasné a přehledné uložení úkolů. Žáci se bezodkladně pouštěli do práce a po jejím zahájení se již nedožadovali dalšího upřesnění. Vyučující nerušili jejich soustředění dodatečným komentářem.

Při společném řešení někteří žáci v souladu s pokyny pedagogů plnili další úkoly navíc. Vyučující však při organizaci této formy práce byli méně úspěšní. Jednotlivci byli oslovováni a vyzýváni ke stručným odpovědím bez ohledu na to, zda žák sleduje společný postup podle tabule nebo zda se soustředí na vlastní řešení v sešitě. Při kontrole byl většinou uplatňován méně efektivní způsob společného oznámení správného výsledku. V několika případech byla kontrola odkládána do dalších vyučovacích hodin. Nezařazením samostatné kontroly podle předem připravené předlohy si vyučující nevytvořili možnosti pro diferencovaný přístup k jednotlivým žákům. Většinou chybělo zadávání úkolů s různou náročností podle individuálních schopností. Účinnější diferenciací chyběla i při práci s žáky vyžadujícími podporu. Výjimkou bylo působení asistentek pedagoga, vhodně spolupracovaly s vyučujícími a tam, kde to bylo možné, působily i na ostatní žáky ve třídě.

Především v hospitovaných hodinách ve třídách prvního stupně vyučující podporovali schopnost vzájemné spolupráce, zařazovali skupinovou práci i práci ve dvojicích.

Ke splnění stanovených cílů ve většině hospitovaných hodin přispívaly připravené pomůcky a digitální prostředky. Učitelé vhodně využívali vybavení kmenových i odborných učeben. Interaktivní tabule většinou nesloužily pouze k ilustrování probíraného učiva, ale podporovaly aktivitu žáků. Účinně byly využity možnosti digitálních pracovních sešitů, s kterými pracovali učitelé i žáci. Při realizaci hybridní výuky pedagogové operativně a bez prostojů ovládali prostředky informačních a komunikačních technologií v učebně. Dařilo se jim efektivně zapojit do společné práce přítomné žáky i žáky připojené z jejich domovů.

Vhodně byla zařazena práce s textem, v několika vyučovacích hodinách žáci byli vedeni také k prohlubování komunikačních dovedností, k vyjádření a obhájení vlastního názoru.

Možnosti pro sebehodnocení byly občas žákům poskytnuty v závěru vyučovacích hodin a častěji v jejich průběhu. Na konci hodin většinou nechybělo ani velmi stručné shrnutí učiva. Jen výjimečně dostali žáci prostor pro vzájemné hodnocení.

S vědomím deficitu, který v důsledku distanční výuky u žáků vznikl v oblasti vytváření správných pracovních návyků, byli všichni vyučující důslední, vedli žáky k plnění povinností a respektování pravidel chování v třídních kolektivech. Současně byli tolerantní a chápaví, neobávali se vhodně použít humorné prvky ve svém projevu. Výsledkem byla klidná a vstřícná pracovní atmosféra. Bylo zřejmé, že všichni vyučující úspěšně usilují o naplnění záměru školního vzdělávacího programu vyjádřeného jeho motivačním názvem – Základní škola s úsměvem.

Po dopoledním vyučování mají účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině dostatečný prostor pro spontánní hru, s možností volby řízených činností. Při jednotlivých aktivitách jsou vhodně a nenásilně vedeni k dodržování nastavených pravidel, vzájemnému naslouchání a respektování. Výhodou je možnost využití venkovních prostor pro realizaci odpočinkových a sportovních aktivit, které ale školní družina využívá velmi málo a nedodržuje tak plánovaný režim činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zásadní roli ve sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků má nově zavedený školní informační systém. Vedení školy sleduje klasifikaci jednotlivých pedagogů, porovnává její výsledky v paralelních třídách a srovnává ji také s výsledky pravidelně zadávaných čtvrtletních písemných prací z českého jazyka a matematiky. Opatření ve smyslu zvýšení relevance klasifikace nebylo třeba provádět.

Ve výběrovém zjišťování výsledků žáků 9. ročníku ve školní roce 2016/2017 bylo hodnocení žáků průměrné (v českém jazyce a matematice) a podprůměrné (v chemii). Aktuální výsledky externího testování, které by škole umožnily přijmout případná adekvátní opatření ke zvýšení účinnosti výuky, škola k dispozici nemá. Dílčí poznatky přinášejí výsledky přijímacích zkoušek na střední školy včetně zkoušek na místní víceleté gymnázium.

Součástí práce s nadanými žáky je i jejich každoroční příprava na účast v soutěžích. Nejúspěšnější jsou žáci ve vědomostní soutěži v oblasti informačních technologií Ict-slot. Další informace škola získává z neformálních rozhovorů se svými absolventy, vytváří příležitosti k možnostem setkávání s nimi.

V době inspekční činnosti škola pracovala s 56 žáky s potřebou podpůrných opatření. Má zkušenosti také v diagnostice a práci s žáky mimořádně nadanými. Součástí ustáleného mechanismu vyhledávání a práce s těmito žáky je také podrobné projednání jednotlivých doporučení s třídními učiteli a ostatními pedagogy. Při kontrole následného uplatňování těchto doporučení je však škola méně důsledná a spoléhá zejména na shrnující rozhovory výchovné poradkyně s vybranými učiteli o účinnosti přijatých opatřeních.

Prevence rizikových jevů vychází ze znalostí konkrétních podmínek školy. Ve spolupráci s řadou organizací jsou pořádány besedy a další akce cílené na jednotlivé oblasti prevence. Pro třídní kolektivy šestého ročníku jsou organizovány adaptační kurzy. Velmi účinnou součástí prevence jsou pravidelné programy s názvem Vztahy ve třídě, které pro vybrané třídy prvního stupně a všechny třídy druhého stupně ve škole provádí pracovníci střediska výchovné péče. Výsledkem těchto programů jsou mimo jiné zprávy, které vztahy ve třídě podrobně mapují. Škola si tak úspěšně vytváří předpoklady pro reálné předcházení a případné řešení nevhodného chování žáků. Přijatá opatření, která škola pro řešení jednotlivých problémů přijala v loňském a letošním školním roce, byla účinná.

Pro práci s žáky vyžadující podporu škola s výhodou využívá úzké spolupráce s detašovaným pracovištěm pedagogicko-psychologické poradny, které sídlí přímo v budově školy. Škola dlouhodobě spolupracuje také s dalšími poradenskými zařízeními. Úzká součinnost se zřizovatelem zaměřená především na řešení materiálních podmínek výuky vychází z časté a detailní vzájemné komunikace. Vztahy s rodičovskou veřejností se neomezují pouze na poskytování informací, pro rodiče a žáky jsou pořádány různé společné akce, které podporují pocit sounáležitosti se školou. Partnerství s celou řadou dalších organizací ve městě a regionu je rozvíjeno s promyšleným záměrem podpory všestranného rozvoje osobnosti žáků.

Závěry

Vývoj školy

- v době od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve funkcích ředitele školy i zástupce ředitele
- počet žáků mírně narůstá
- pokračuje zlepšování materiálních podmínek výuky

Silné stránky

- využívání podněcujícího prostředí školní knihovny a zážitkové učebny ke zvýšení efektivity výuky i k relaxaci
- úspěšné uplatňování zkušeností z distanční výuky při organizaci funkční hybridní výuky
- koncepční využívání preventivních programů pro mapování vztahů ve většině třídních kolektivů

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká míra využívání diferencovaného přístupu k žákům při výuce
- méně účinné získávání zpětné vazby k využívání podpůrných opatření ve vyučovacích hodinách
- nedůsledné dodržování stanoveného režimu činností ve školní družině

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zvýšit účinnost kontroly práce s žáky vyžadujících podporu
- vést vyučující k uplatňování efektivních výchovných a vzdělávacích strategií včetně využití účinné diferenciaci
- pravidelně zařazovat pobyt venku pro účastníky zájmového vzdělávání ve školní družině

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 11. 11. 2021
2. Jmenování do funkce ředitele, ze dne 16. 5. 2018
3. Koncepce školy, ze dne 1. 8. 2020
4. Školní vzdělávací program „Základní škola s úsměvem“, od 1. 9. 2007, aktualizováno k 1. 9. 2017
5. Školní vzdělávací program pro školní dužinu, platnost od 1. 9. 2015
6. Školní řád, ze dne 9. 5. 2019 včetně příloh
7. Tematické plány učiva, školní rok 2021/2022
8. Pracovní plán, školní rok 2021/2022
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2021/2022
10. Hospitační záznamy, školní rok 2020/2021 a 2021/2022
11. Rozvrhy hodin, školní rok 2021/2022
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022
13. Výroční zpráva 2020/2021
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
15. Školní matrika v elektronické podobě
16. Třídní knihy v elektronické podobě
17. Přehledy výchovně vzdělávací práce školní družiny a školního klubu, školní rok 2021/2022
18. Zápisy z jednání pedagogické rady

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Pospíšil v. r.

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor

Hudeček v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Kuličková v. r.

Mgr. Dana Müllerová, školní inspektorka

Müllerová v. r.

V Jihlavě 6. prosince 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Eva Bednářová,
ředitelka školy

Bednářová v. r.

Ve Velkém Meziříčí 14. 12. 2021